

Ladawan Ti Pammati: Timoteo

Anac ni Pablo iti Pammati

No dadduma pagtignayan ti Dios iti pisical a familia, cas inaramidna ditoy, iti panangipasdecna iti pammati ni Cristo iti maysa a cameng ti familia tapno maiyallatiw daytoy cadagiti sabsabali.

Ubing pay ni Timoteo idi damo a nasabatna ni Pablo. Griego ti amana, maysa a gentil. Judio ti inana, maysa nga Israelita. Adda dagiti mangipagarup, naibatay cadagiti palpalawag ni Pablo cadagiti sursuratna kencuana, a managbabain ni Timoteo. Ngem ti as-asideg a panangkita ibagana iti naisupadi nga estorya. Nasaracanna ti pannacaidada-nes, sinangona ket nalasatanna.

Kinadua ni Timoteo ni Pablo iti pagbaludan. Nasursuroc ngem naminsan a nagistay natay. Isut napudno nga ibabaon ni Pablo. Nagpaayanna iti iglesia idia Efeso, idia Basbassit nga Asya, a dagiti miembro dandani bin-igda a gentiles. Adu ti maammoantayo iti daytoy agtutubo nga ebanghelist, maysa a Griego cadagiti gentiles, maysa a Judio cadagiti Judio.

Dagiti Nasapa A Tawtawen Ni Timoteo

Macapakired a basaen maipapan cadagiti matalec a nagannac ken appo iti maysa a santo. Castat' casasaad ni Timoteo. Bassit ti linaon ti Nasantoan a Surat a pacaammoan maipapan kencuana, ngem macasiriptayo babaen cadagiti pampanunot ken sursurat dagiti dadduma a macaammo kencuana ken catrabahoanna.

Nanaganan iti Loisa ti apongna a baket, Eunicea met ti nagan ti inana. Saan nga agaripapa ti Dios a mangibaga cadagiti tattao a mangbusor Kencuana (cas ken ni Hemeneo ken ni Fileto, nainagananda iti 2 Timoteo 2:17), isu a macapakired ti macakita no casanot casansan ti panangibaga ti Dios cadagiti nagnagan ti dadduma nga agdaydayaw Kencuana, nangruna no iccannat' pammadayaw dagiti nagannac iti maysa a disipulo.

Nangato ti panangidayaw ni Pablo cada Loisa ken Eunicea. Insuratna ken ni Timoteo: “Agyamanac iti Dios a pagserbiac iti nadalus a consensia, cas iti panagserbi met idi dagiti ammac. Wen, agayamanac Kencuana iti pannacalagipco kenca cadagiti cararagco iti aldaw ken rabii. Malagipco dagiti luluam ket mailiwac unay a macakita kenca tapno mapnoac iti rag-o. Malagipco ti napudno a pammatim, ti pammati a nagtalinaed nga immuna cada apongmo a Loisa ken nanangmo a Eunicea. Capcapnecac nga adda met kenca daytoy. (2 Timoteo 1:3-5, nainayon ti panangigunamgunam).

Taluntonentayo iti panagdayaw ni Pablo cadagiti apong-a-baket ken ina ni Timoteo. Macatulong daytoy iti nasaysayaat a pannacaawattayo iti nangato a panangidayaw ni Pablo ken ni Timoteo.

Napudno Nga Apong-baket

Ni apongna a Loisa maysa a Judio, nayasawa iti Judio. Ti asawana – ti apong-lacay ni Timoteo – saan a naibaga, ket isingasing daytoy, sigun cadagiti adu a palpalawag, a natayen. Addaan panggep iti Dios iti panagaramidna cadagiti bambanag, ket adda ngarud naimbag a rason no sapay a saan a naibagbaga iti asawa ni Loisa.

No dadduma pagtignayan ti Dios iti pisical a familia, cas inaramidna ditoy, iti panangipasdecna iti pammati ni Jesus iti maysa a cameng ti familia tapno mayallatiw cadagiti sabsabali. No dadduma aramaten ti Dios iti ubing iti naparangarang a wagas ngem iti panangusarna cadagiti nagannac wenno apong – a cas napasamac ken ni Timoteo. Ti pammati iti Dios mabalin a mataraken, mapadackel ken mapatangken no mayallatiw manipud iti apong ken naganac a mapan iti ubing. Saan laeng a dayaw iti naganac ti panagpaay iti castoy a wagas no dipay ket natan-oc a saad.

Cadagitoy cabaroanan a tiempo, a napno iti tecnolohia ti dagdagus a panagpinnallatipat ti sao, nagistay tunggal maysa cayatna a ragpaten iti 15-minuto a kinalatac. Ammotayo a saan a kitaen ti Dios iti capateg ti santo iti castoy a wagas. Usarena dagiti tattao iti naiduma a casasaad cadagiti nagduduma a wagwagas.

Tunggal tao napangruna iti Dios. Iti biang ni Timoteo, nalabit inusar ti Dios iti apongna wenno inana a pangisagana kencuana iti panagpaayna Kencuana. Macapakired unay coma daytoy cadatayo amin. Ti pamingmingan ti Dios labsanna ti makitatayo a nagsabatan ti tangatang ken daga (horizon) idinto nga ipatinggatayo ti bagitayo a sumirip iti usoc ti panagkita.

Dagiti Napudno Nga Ulidan Para Ken Timoteo

Ti balangat ti cababalin ni Timoteo isu ti di-agincucuna a pammatina, a nakiranudanna cada Loisa ken Eunicea.

Ibaga ti Hebreo 11:6 cadatayo a no awan iti pammati saan a mabalin nga ay-ayoen iti Dios – “gapu ta siasinoman nga umasideg iti Dios, masapul a patienna nga adda Dios a manggungona cadagiti agsapul Kencuana.”

Ni Abraham ken ni Daniel rimmang-ayda babaen cadagiti paspasamac a nangparmec coma cadagiti nacapapuy a tattao, gapu ta adda cadacuada iti castoy a pammati. Ni Jonatan nga anac ni Ari Saulo impasimudaagna ti napudno a pammatina iti Dios, nupay ta nagkibaltang ti amana iti daytoy a banag. Dagiti pudno a pasurot ti Dios awan ti maaramidda a nasaysayaat ngem ti agayat ken maaddaan iti pammati.

Napudno Nga Ina

Idi ni Lucas, ti nagsurat iti libro ti Aramid, inyam-ammona ni Timoteo, mabasatayo maipapan ti panagdaliasat ni Pablo a nagpa-Derbe ken Listra. “Napan pay ni Pablo idia Derbe sa idia Listra a pagnanaedan ti maysa a mamati nga agnagan Timoteo. Judio ti inana ket maysa met a mamati, ngem Griego ti amana. Naimbag ti pacasarsaritaan ni Timoteo cadagiti cacabsat idia Listra ken Iconio. Kinugit ni Pablo ni Timoteo ta cayatna nga icuyog. Inaramidna daytoy gapu cadagiti Judio nga agnaed sadiay, ta ammoda a Griego ti amana. Bayat ti panagsursorda cadagiti il-ili, inyawatda cadagiti mamati ti alagaden a nagnunummoan dagiti apostoles ken panglacayen idia Jerusalem, ket impaganetgetda a tungpalenda. Iti casta, pimmigsa iti pammati dagiti iglesia ket immadu dagiti camcameng iti inaldaw” (Aramid 16:1-5).

Utobenyo ti capanunotan da Lucas ken Pablo maipapan ken ni Timoteo. Umuna, dagiti camcameng ti Iglesia ti Dios idia Listra ken Iconio, dua a ciudad ti Basbassit nga Asya, nangato ti panagdayawda iti pammati ni Timoteo cas panecnecan ti cababalinna. Indayawda ni Timoteo cadagiti masabatda iti dalanda, agraman da Pablo, Lucas ken dagiti cacaduana. Idi nangngengan

ni Pablo dagiti naimbag a sasao nga insawang dagiti camcameng maipapan iti agtutubo, inkeddengna nga icuyogna ni Timoteo cadagiti panagbiahena.

Idinto ta gentil ti ama ni Timoteo ken Judio ti inana, ken idinto ta pagaammo ni Pablo nga adu dagiti Judio nga agnanaed cadagiti luglugar a sarungcaranda, kinugitna ni Timoteo (versiculo 3). Macatulong daytoy ken ni Timoteo cas ken Pablo iti uneg ti nagduduma a culturat-lubong cadaydi nga aldaw, iti panagbalinda cadagiti amin a bambanag cadagiti amin a tattao (1 Corinto 9:19-22). Cadagiti gentil mabigbig a gentil ni Timoteo gapu iti Griego nga amana. Cadagiti Judio mabigbig met a nacugit a Judio.

Nagpaay A Cadduana Ni Pablo

Rinugian ni Pablo ti nangsursuro ken nangaramat ken ni Timoteo a mangpabileg iti pammati dagiti iglesia. Inaldaw nga immadu ti bilang dagiti congregasion (Aramid 16:4-5). Saan a nabayag rinugianen ni Timoteo ti nagpaay saan laeng a cas caddua ni Pablo cadagiti panagbibiahena no dipay cas pastor. Ket mayannatop dayta ta sinursuroan ti maysa cadagiti nagaed nga apostoles, mismo ni Pablo. Nakipagsagaba ni Timoteo ken ni Pablo cadagiti adu a nacasuotan ti apostol.

Cancanayon ni Timoteo a caddua ni Pablo. Iti Aramid 16:12 mabasatayo a da Pablo ken Timoteo, a cadduada da Silvano ken Lucas, nagpa-Filiposda. Calpasan ti panaglabas dagiti tawtawen, idi nagsurat ni Pablo cadagiti Cristiano idia Filipos, indiyana ti pmmakiredna babaen ti panangipacaammona iti rantana a mangibaon ken ni Timoteo a sumarungcar cadacuada (Filipos 2:19-23).

Managbabain Cadi Ni Timoteo?

Agtalnatayo ta salaysayentayo ti narangarang a panagsupadi a ni Timoteo casla adda bassit kinamanagbabainna (2 Timoteo 1:6-8), nupay naiwaragawag ti kinapigsat' pammatina (versiculo 5). Casano ti panangcamcamaysa cadagitoy dua a pamingmingan?

Nasaysyaat ti pannacaawattayo maipapan ken Timoteo no tingitingentayo babaen ti pamingmingan ti Dios a saan a babaen ti panagkita ti lubong.

Tagtaginayonen ti lubong ti macaallilaw a capanunotan nga iti pigsa ti macapalinteg, a dagiti coma laeng napigsa ti macalasad. Tapno bigbigen ti gimong masansan a ti tao masapul a situtered nga iparangarangna ti bagina nga addaan ti naalibtac a kinabileg, cas met ti panangipasimudaag iti maysa a babai ti macagargari a kinababaina, ti naarnged a catataona. Saan a casta iti Dios. Kitaen laeng ti Dios iti puso, saan a ti macaawis a langa wenno kinabileg (1 Samuel 16:7). Saan a maay-ayo ti Dios babaen ti addat' ruar a langa ti maysa a tao.

Maisaad met ni Timoteo iti pangsucogan cadagiti dadduma a natan-oc a personalidad ti Biblia. Ni Moises, cas pangarigan, dina cayat ti agbalin a pannacangiawat ti Dios ket uray la nga inyunnoyna a pumili laengen ti Dios iti sabali (Exodo 4:1, 10, 13), ngem nacabilbileg ti panangusar ti Dios kencuana. Naglibas ni Jonas ket intarayanna ti panangayab ti Dios kencuana a mapanna ballaagan ti ugma a ciudad ti Nineve (Jonas 1:3). Uray ni Jeremias pinadasna met nga impalawag iti Dios no sapay a saan nga isu iti rumbeng para iti trabaho nga intuding ti Dios (Jeremias 1:6).

Saan ngarud a nacascasdaaw iti sumagpaminsan a panagkedked coma ni Timoteo. Manamnana ti kinapigsana iti sangoanan ti pannacaidadanis ken pannacapapatay. Narasay ti pannacacaddua ti maysa [a tao] ken ni Pablo a di mairaman iti pangta ti pisical a pannacaranggas.

Ibaga ti Dios cadatayo, babaen manen ken Pablo, a no ayabanna ti maysa a mangibagi Kencuana masansan a labsanna dagiti naparangarang a napigsa iti panagkita ti lubong cadagiti ibilang ti lubong a nacapsut. Riparenyo ti panangipalgac ni Pablo maipapan cadagiti pamayan ti Dios: “Lagipenyo, cacabsatco, no aniacayo idi ayabannacayo ti Dios. Manmano cadacayo ti masirib wenna mannacabalin wenna nagtaud iti natan-oc a casasaad, segun ti pagrucodan ti tao. Ta pinili ti Dios dagiti minamaag iti panagcuna ti lubong, tapno ibabainna dagiti masirib; ket pinilina dagiti nacapsut iti panagcuna ti lubong tapno ibabainna dagiti nabileg. Wen, pinilina dagiti mauy-uyaw, dagiti mairurrurumen, dagiti maicususpil ditoy lubong, tapno dadaelenna dagiti banag nga ibilang ti lubong a nasken” (1 Corinto 1:26-28).

Ania ti panggep ti Dios iti panangpilina cadagiti nacapsut iti lubong? Ti sumaruno a versiculo ibagana cadatayo no sapay nga usaren ti Dios dagiti saan a macaguyugoy a pangipatungpalna iti panggepna. Tapno “awan ti macapagpasindayag iti imatang ti Dios” (versiculo 29). Saanyo a labsan daytoy a tulbec iti pannacaawat no casano ti panagtrabaho ti Dios babaen cadagiti nataoan a parsua. No usaren ti Dios dagiti napangas, agbucbucod a tattao a mangaramid iti trabahona, a trabaho iti kinapacumbaba ken panagpaay, casano ti caadayo ti madanonna? Nagsupadi a palawag iti panagisawang iti maymaysa nga anges iti “nadiosan a panagpaay” ken ti “kinapalangguad.” Saanda nga agsinnangal. Saan pulos a mabalin iti mangcamcamaysa cadacuada.

Tapno mabaelan ti Dios nga usaren iti maysa a tao, dayta a tao masapul a bigbigenna ken aclonenna ti nataoan a kinacapuyna. Mabalin nga usaren ti Dios dagiti nataoan a parsua a macaammo a nacapsutda. No ammo ti maysa [a tao] nga awan iti pisical a maitangsitna, nga ammona a dina maisalacan ti bagina, isuro ken iturong ti Dios dayta a tao nga agpaay Kencuana ken iti sangcataoan. Dayta a tao ammona a ti dayaw cucua ti Dios, saan a para kencuana.

Casta ti biang ni agtutubo a Timoteo. Iti camaudianna pinanecnecanna a napigpigsa ngem dagiti napuner, nabaked a tattao, ta nagpannurray iti Dios a nagtaudan ti pigsana. Ti pammati ni Timoteo iti Dios ti nangpapigsa kencuana. Daytoy ti gapuna a ti Dios maaramatna iti maysa nga agtutubo a, cadagiti dadduma, casla managbabain.

Da Pablo Ken Timoteo Idiay Efeso

Sasaoen ni Pablo iti panagpaay ni Timoteo a caduana idiay Efeso. “Kenca, Timoteo a napudpudno nga anacco iti pammati: Sapay coma ta ti Dios Ama ken ni Cristo Jesus nga Apotayo ti mangted kenca iti parabur, asi ken talna. Siac ni Pablo, maysa nga apostol ni Cristo Jesus babaen ti bilin ti Dios a Mangisalacan cadatayo ken ni Cristo Jesus a namnamatayo. Cas indawatco kenca idi agpa-Macedoniaac, cayatco nga agbatca idiay Efeso tapno pasardengem ti sumagmamano a tattao a mangisursuro iti ulbod a pannursuro. Ibagam cadacuada nga idiandan dagiti parbo a sarsarita ken dagiti saan nga aggibus a pacasaritaan ti caputotanda. Panagsusuppiat laeng ti patauden dagitoy, ket saanda a macatulong iti pannacatungpal ti panggep ti Dios a maammoan babaen ti pammati” (1 Timoteo 1:1-4).

Inawagan ni Pabo ni Timoteo nga agpayso nga annacna iti pammati. Idi imbaga ni Pablo dagitoy a sasao indiyana kencuana iti panagdayaw. Indagadagna ken Timoteo iti panagbatina

idiay Efeso ta aywananna ti congregasion sadiay. Dayta a pagrebbengan inramanna ti panangiganetgetna cadagiti dadduma a saanda a lumisi iti aniaman a wagas ti kinapudno ti Dios.

Impacumit met ni Pablo ken ni Timoteo ti panangisurona cadagiti dadduma a dida dumngeg cadagiti ulbod wenna parbo a sarsarita maipapan iti Dios ken ti kinapudnona, dida rariten ti tiempoda cadagiti awan mamaayna, macayaw-awan a bambanag. Cayat ni Pablo nga isuro ni Timoteo cadagiti dadduma dagiti bambanag ti pammati a macaipasdec cadagiti taripnong ti Dios ken pakiredenna ida a lisianda dagiti di-maungpot a panagsisinnupiat a macailisi iti espirtual a panagdackelda.

Nagpa-Macedonia ni Pablo ket imbatina ni Timoteo idiay Efeso (versiculo 3). Sinursuroanna ti adalanna no casano iti panangaywananna iti congregasion ken iti rumbeng a panagdaydayawda (capitulo 1 ken 2), dagiti calidad dagiti panglacayen ken deacono (capitulo 3), panangisuro iti nakired a doctrina (capitulo 4) ken pannakilangen cadagiti tattao (capitulo 5 ken 6).

Indagadag ni Pablo ken ni Timoteo: “No isurom dagitoy a pammagbaga cadagiti cacabsat, agbalincanto a naimbag nga adipen ni Cristo Jesus, ket taraonam ti bagim iti mensahe ti pammati ken ti pudno a pannursuro a sinurotmo... Dimo ipalubos a laisendaca gapu iti kinaubingmo. Icacumaam ketdi ti agbalin nga ulidan dagiti mamati: iti sao, iti panag-biag, iti ayat, iti pammati ken iti kinadalu... Annadam ta bagim ken ti isursurom. Ipanecmo nga aramiden dagitoy tapno maisalacnonto ti mismo a bagim ken dagiti pay dumngeg kenca” (a Timoteo 4:6-16).

Sumagmamano laeng dagitoy abbaba a matudtod iti nainsangayan a cabibiag daytoy agtutubo nga ebanghelista. Awan ti lugar a pacaisuratan ditoy nga articulo ti ad-adu pay maipa-pan cadagiti nasapsapa a tawtawen ni Timoteo. Camaudianna, ibaw-ingtayo ti panagkitatayo cadagiti tara-udi a tawtawenna.

Ni Timoteo Iti Tara-udi A Tawtawen Ti Biagna

Agpararang a sinarungcaran ni Timoteo ni Pablo idiay Roma idi nabalud sadiay ni Pablo. Cadagiti dua a sursurat ni Pablo a naggapu idiay nacabaludanna, para cadagiti taga-Filipos ken Colosas, impaoitna dagiti cabblaawna ken cabblaaw ni Timoteo (Filipos 1:1; Colosas 1:1).

Agpararang a naibalud met ni Timoteo iti naminsan, ta naisawang iti Hebreo 13:23 iti pannacaibulosna. Bayat ti panangiturturong ti Dios ken ni Pablo, patpatanurena met ni Timoteo cadagiti wagwagas ti maidaddadanes a santo ken ministro ni Cristo. Awan ti makitatayo a mangisingasing a simmiasi ni Timoteo cadagiti pannursuro ni Pablo kencuana. Ti panagulimec ti Biblia sisisirib a mangibagbaga nga intultuloy ni Timoteo ti nangaywan iti congregasion idiay Efeso ket napapatay babaen ti turay ti Romano nga emperador Domiciano (81-96) wenna ni Narva (96-98) (Unger's Bible Dictionary, 1964, p. 1100). No agpayso dayta, maicanatad iti cababalin ni Timoteo iti panagtultuloyna a nakipagtrabaho iti iglesia idiay Efeso cas maysa a babaonen [ti Dios] iti simmarsaruno pay a 20 wenna 30 a tawen. Nalabit nagpaay pay a manarawidwid cadagiti dadduma a congregasion idiay Basbassit nga Asya ken idiay Grecia.

Ti Natalged A Panggibus

Pinili ni Pablo nga icaduana ni Timoteo nga agpaay a naibatay cadagiti panangipadayaw kencuana dagiti camcameng ti nadumaduma a congregasion. Nakicadua ni Timoteo ken ni Pablo cadagiti panagdaldaliasatna, a caduada met da Lucas, Silvano ken dadduma pay. Cas maysa nga

ebanghelista, timmultulong ni Timoteo a nangisangpet iti kinapudno ti Dios cadagiti gentil ken Judio iti nadaeg a wagas.

Gibusantayo iti nangrugianantayo, iti maicadua a libro ti Timoteo. Insurat ni Pablo daytoy a surat idi addat' pagbaludan idia Roma apaman a sacbay ti pannacapapatayna. Idi gibusanna ti suratna, insurat ni Pablo: “No maipapan caniac, dimtengen ti oras a pannacaidatonco. Adtoyen ti tiempo nga isisinac iti daytoy a biag. Inaramidco ti amin a cabaelac iti salisal. Nadanoncon ti pagpatinggaan ti lumba. Nagtalinaedac iti pammati. Ita, agur-urayen caniac ti gunggona ti balligi, ti corona ti kinalinteg nga ited ti Apo, ti nalinteg nga Ucom, iti dayta nga Aldaw – ket saan la nga agpaay caniac ngem uray pay cadagiti amin a siaayat nga agur-uray Kencuana nga agparang” (2 Timoteo 4:6-8).

Dagitoy a balbalicas ni Pablo ti ad-adda a namagbalin cadagiti pangruggianan a palpalawagna a natartarumamis. Inrugina babaen ti cabblaawna a “patgec nga anac”: “Agyamanac iti Dios...saan nga agsarday ti pannacalagipco kenca cadagiti cararagco iti aldaw ken rabii. Malagipco dagiti luluam ket mailiwac unay a macakita kenca tapno mapnoac iti rag-o. Malagipco ti napudno a pammatim, ti pammati a nagtalinaed nga immuna cada apongmo a Loisa ken nanangmo a Eunicea. Capcapnecac nga adda met kenca daytoy.” (2 Timoteo 1:1-5).

Pinakired ni Pablo ni Timoteo nga agibtur, agtalinaed a napudno, a dina baybay-an ti pannacaayabna ken ay-ayoenna dagiti sabsabali nga aramidenda met iti casta.

Tarigagayan unay ni Pablo a makitana coma pay iti maminsan ti ingungotenna a gayyenna ken nabayag a kinadcaduana. “Icarigatam ti umay caniac iti mabiiit” (versiculo 9). Dagiti dadduma a nabayag a kinadcaduana nagpapanawandan [ni Pablo] (versiculo 10, 16). Dandani aggibusen ti tiempo para ken ni Pablo ket ammona dayta.

Ditay ammo no nagkita manen da Pablo ken Timoteo, ngem ammotayo a ni Pablo ken ti anacna iti pammati agtipondanto manen iti naim-imbag a casasaad: “Daytoy ti pannursuro ti Apo nga ibagami cadacayo: Inton aldaw nga iyaay ti Apo, datayo a sibibiag ditayto unaan dagiti natayen,” insurat ni Pablo (1 Tesalonica 4:15).

Inton agsubli ni Cristo bangonennanto ti pagarianna idia Jerusalem. “Iti dayta nga aldaw, agtacderto ti APO iti tapaw ti Bantay Olivo iti daya ti Jerusalem. Maguduanto ti bantay ket addanto nalawa a tanap iti baetna a mangrugi iti daya nga agpalaud. Umalisto nga agpa-amanan ti caguduana ket agpaabagatanto met ti sabali a cagudua” (Zacarias 14:4). Ni Timoteo, caduananto ni Pablo, a cacuyogdanto no agsubli ni Cristo, ket agcacaduadanto amin cadagiti napudno ken matalec a babaonen ti Dios cadagiti entero a naglabas a panawen. “Addanto maipuccaw a bilin; agtimecto ti pangulo dagiti angheles; aguninto ti trumpeta ti Dios, ket ti Apo a mismo bumabanto manipud langit. Umunanto nga agungar dagiti natay a nagtalinaed iti pammati ken Cristo. Calpasanna, datayo a sibibiag iti dayta a tiempo, maurnongtayto a maicuyog cadacuada iti ayan dagiti ul-ulep tapno sabtentayo ti Apo idia tangatang. Iti casta, canayonton nga addatayo iti denna ti Apo” (1 Tesalonica 4:16-17).

Maysa cadagiti naindaclan a leccion a nasursurotayo ken ni Timoteo isu ti panangipaaytayo iti napudpudno a pammati. Iti daytoy tinuladna ti ulidan ti Mangisalacan cadatayo. Masaracanyo ti pammati ni Cristo iti ulidanna ket ipacaty babaen ti panagtulnogyo iti pammagbagana: “Ayatem ti Apo a Diosmo iti amin a pusom, iti amin a cararuam, ken iti amin a panunotmo.

Daytoy ti umuna ken cangrunaan a bilin. Ti maicadua a cangrunaan a bilin umasping iti umuna. Ayatem ti padam a tao a cas iti bagim” (Mateo 22:37-40).

Agnanayon ti pannacalagip ken ni Timoteo, agtutubo nga ebanghelista gapu iti napudno a pammatina. Sapay coma ta casta met ti pacalaglagipan cadacayo.

**Daytoy a libreta inted a LIBRE ti
SURVIVORS FOR CHRIST MINISTRY**

Bunggoy dagiti nacalawat iti nacaro a sakit, acisente, wenno nadawel a pasamac a nagistayda nacamayan. Ita idatonda ti biagda nga agpaay ken Apotayo a Jesu Cristo, ket tumultulongda a mangiwaragawag iti Mensahena, ti Naimbag a Damag iti Pagarian ti Dios. Mabalina a [foto] copiaen daytoy ken ipadawat. “Awan imbayadyo iti inawatyo, ngarud, dicay pabayadan ti ipaayyo” (Mateo 10:8).

Impatarus ni: Pedro A. Fabroa (from: “Profiles of Faith: Timothy,” by Jerold Aust, The Good News, May/June 2001)